

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 444/2022-46

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **Majetkový Holding, a. s.**, Staromestská 3, Bratislava, IČO 35 823 364, zastúpenej Mgr. Martinom Babčaníkom, advokátom, Alžbetin dvor 1348, Miloslavov, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 6 CoE 77/2021-95 z 15. decembra 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 6 CoE 77/2021-95 z 15. decembra 2021 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 6 CoE 77/2021-95 z 15. decembra 2021 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** náhradu trov konania **739,66 eur**, ktorú je **p o v i n n ý** Krajský súd v Nitre zaplatiť právnemu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. marca 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 444/2022-26 z 13. októbra 2022 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť sťažovateľky v celom rozsahu na ďalšie konanie.

3. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého rozhodnutia vyplýva nasledovný stav veci: Sťažovateľka ako oprávnená v exekučnej veci o vymoženie sumy 18 562,44 eur s príslušenstvom vymáhala od povinného svoju pohľadávku judikovanú zmenkovým platobným rozkazom Okresného súdu Bratislava V č. k. 3 Zm 321/2008 zo 14. októbra 2008. Uvedená vec bola vedená na Okresnom súde Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 10 Er 62/2009. V súlade s novelou Exekučného poriadku vykonanou zákonom č. 438/2015 Z. z. svoj návrh v označenom konaní okresného súdu doplnila „o všetky rozhodujúce skutočnosti týkajúceho sa vlastného vzťahu s povinným“. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 10 Er 62/2009-51 z 11. septembra 2019 (ďalej len „uznesenie o zastavení exekúcie“) exekúciu s poukazom na § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017 zastavil, keď konštatoval, že sťažovateľka nepreukázala, že nie je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017 (s poukazom na § 243f ods. 4 Exekučného poriadku, pozn.). Preto súd vychádzal z prezumpcie dôvodu na zastavenie exekúcie (§ 243f ods. 6 Exekučného poriadku) a exekúciu zastavil. Sťažovateľka proti označenému uzneseniu okresného súdu podala odvolanie. O odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd uznesením č. k. 6 CoE 54/2020-67 z 24. februára 2021 tak, že ho ako vecne správne potvrdil, pričom sa v odôvodnení svojho rozhodnutia stotožnil s dôvodmi súdu prvej inštancie. Sťažovateľka nespokojná s výsledkom exekučného konania sa so svojou ústavnou sťažnosťou obrátila na ústavný súd, ktorý o nej rozhodol nálezom č. k. II. ÚS 320/2021-34 z 9. septembra 2021 tak, že konštatoval porušenie označených práv sťažovateľky a uznesenie krajského súdu č. k. 6 CoE 54/2020-67 z 24. februára 2021 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ústavný súd krajskému súdu vytkol, že nepreskúmateľným spôsobom aplikoval § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, čím sa dopustil arbitrárnosti, ktorá mala za následok porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Za ďalší dôvod ústavnej neudržateľnosti odôvodnenia uznesenia krajského súdu ústavný súd považoval absolútnu ignoranciu a nereflektovanie na odvolacie dôvody a argumentáciu sťažovateľky podporenú rozhodnutiami vyšších súdnych autorít, aplikovateľnými aj vo veci sťažovateľky, ktoré zásadným spôsobom spochybnili paušálny a nepreskúmateľný záver súdu prvej inštancie o naplnení predpokladov na aplikáciu § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku.

4. Uznesením č. k. 6 CoE 77/2021-95 z 15. decembra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) krajský súd uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 10 Er 62/2009-51 z 11. septembra 2019 o zastavení exekúcie zrušil bez toho, aby mu vrátil vec na ďalšie konanie, s odôvodnením, že exekúcia bola zastavená *ex lege* vydaním upovedomenia o zastavení starej exekúcie z 21. apríla 2020, ktorým súdna exekútorka Mgr. Angelika Slopovská upovedomila sťažovateľku o zastavení starej exekúcie podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“), pretože uplynula rozhodná doba v trvaní 5 rokov, ktorá začala plynúť odo dňa doručenia prvotného poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi 26. februára 2009 a uplynula a nedošlo k jej predĺženiu. Dňa 19. apríla 2021 súdny exekútor vrátil súdu prvej inštancie originál poverenia

na vykonanie exekúcie z dôvodu, že exekúcia bola zastavená. V nadväznosti na uvedené zistenie krajský súd uzavrel, že rozhodovať o odvolaní sťažovateľky by bolo nadbytočné, keďže uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu zastavuje exekúciu, ktorá už bola zastavená *ex lege* upovedomením súdneho exekútora o zastavení starej exekúcie z 24. februára 2020 (správne má byť z 21. apríla 2020, pozn.). Z tohto dôvodu odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako nadbytočné, pre vydanie ktorého dôvody zanikli, zrušil.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Krajský súd v rozpore s § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde nerešpektoval právny názor ústavného súdu vyjadrený v náleze č. k. II. ÚS 320/2021-34 z 9. septembra 2021, keď opätovne odignoroval odvolacie dôvody sťažovateľky podporené judikatúrou najvyšších súdnych autorít a rozhodol podľa rovnakej právnej argumentácie ako v predchádzajúcom ústavnom súdom zrušenom uznesení. Uvedeným postupom krajský súd porušil čl. 2 ods. 2 ústavy, ako aj právo sťažovateľky na spravodlivý súdny proces.

b) Napadnuté uznesenie je arbitrárne a nedostatočne odôvodnené, pretože krajský súd sa nevysporiadal so zásadnou právnou argumentáciou sťažovateľky, ktorá mu bola známa z jej predošlej ústavnej sťažnosti a v zmysle ktorej sťažovateľka poukázala na skutočnosť, že je síce pravdou, že súdna exekútorka Mgr. Angelika Slopovská doručila 23. apríla 2020 sťažovateľke upovedomenie o zastavení starej exekúcie, avšak následne 28. apríla 2020 tiež doručila sťažovateľke oznámenie z 24. apríla 2020, v ktorom ju žiadala, aby na predchádzajúce upovedomenie z 21. apríla 2020 neprihliadala, keďže bolo zaslané nesprávne, a teda na podanom upovedomení netrvá. Predmetné oznámenie súdnej exekútorky krajský súd úplne odignoroval. Potreba reagovať na predmetnú argumentáciu sťažovateľky vyplýva podľa sťažovateľky aj z procesnej situácie, keď odvolací súd opäť rozhodoval vo veci „od stola“ bez toho, aby umožnil sťažovateľke vyjadriť sa k zamýšľanému novému/odlišnému právnemu posúdeniu veci, na ktoré mohla sťažovateľka prvýkrát reagovať až v predošlej ústavnej sťažnosti, čo aj urobila.

c) Krajský súd v predmetnej veci konal a napadnutým uznesením rozhodol v zásadnom rozpore s § 382 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), keď na vec aplikoval iný právny predpis bez toho, aby o uvedenej skutočnosti upovedomil sťažovateľku a dal jej možnosť sa k aplikácii uvedenej právnej normy vyjadriť. Procesným postupom krajského súdu, na základe ktorého sa sťažovateľka o novom právnom posúdení veci dozvedela až z napadnutého uznesenia, došlo podľa mienky sťažovateľky aj k porušeniu čl. 13 dohovoru.

d) Vo vzťahu k predmetnej exekúcii neboli splnené zákonom stanovené podmienky pre jej zastavenie, keďže ku dňu účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z. a ani ku dňu vydania napadnutého uznesenia neuplynula tzv. rozhodná doba. V dotknutej veci je vykonávaná exekúcia na podklade exekučného titulu, ktorým je zmenkový platobný rozkaz, a vzhľadom na túto skutočnosť účinnosťou novely Exekučného poriadku č. 438/2015 Z. z. bola táto exekúcia *ex lege* odložená od 23. decembra 2015 s poukazom na § 243f ods. 3 Exekučného poriadku. Keďže ku dňu účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z. a ani ku dňu vydania napadnutého uznesenia exekučný súd právoplatne nerozhodol o pokračovaní, prípadne zastavení exekúcie tak, ako to predpokladá § 243f Exekučného

poriadku, toto exekučné konanie je zo zákona naďalej odložené, čo zakladá dôvod na predĺženie rozhodnej doby podľa § 4 zákona č. 233/2019 Z. z. Argumentácia krajského súdu poukazujúca na upovedomenie o zastavení starej exekúcie vydané zo strany súdnej exekútorky neobstojí z dôvodu, že toto upovedomenie je v zmysle zákona č. 233/2019 Z. z. len deklaratórnym aktom, ktorým súdny exekútor oznamuje zastavenie starej exekúcie oprávnenému, ktoré pri splnení zákonom stanovených podmienok nastáva priamo zo zákona. V predmetnom prípade však zákonom stanovené podmienky splnené neboli, keďže exekučné konanie bolo zo zákona odložené, a teda zastavenie starej exekúcie zo zákona nenastalo. Predmetné upovedomenie o zastavení starej exekúcie je tak nulitným právnym aktom, ktorý nie je spôsobilý vyvolať zákonom predpokladané účinky. Ak teda krajský súd rozhodol tak, že zrušil uznesenie okresného súdu o zastavení konania a vec mu nevrátil na ďalšie konanie, konal v zásadnom rozpore s ustanoveniami zákona č. 233/2019 Z. z. a Exekučného poriadku, čím odoprel sťažovateľke súdnu ochranu jej riadne judikovaného práva vo vykonávacom konaní a porušil jej právo na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru).

III.

Vyjadrenie krajského súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

6. Predseda krajského súdu k ústavnej sťažnosti uviedol, že nie je v jeho kompetencii posudzovať smer vedenia dokazovania ani skutkové okolnosti a spôsob rozhodnutia krajského súdu, avšak sťažovateľkou predkladané vlastné hodnotenie dôkaznej situácie a jej polemika s jednotlivými skutkovými závermi, s ktorou sa krajský súd v napádanom uznesení nestotožnil, nemôže byť dôvodom konštatovania, že ide o arbitrárne rozhodnutie. Na základe zrekapitulovaných skutkových a právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd uviedol, že z obsahu spisu nevyplývajú skutočnosti namietané sťažovateľkou o doručení oznámenia, v ktorom súdna exekútorica sťažovateľku žiadala, aby na doručené upovedomenie o zastavení exekúcie z 21. apríla 2020 neprihliadala, keďže bolo nesprávne a na podanom upovedomení netrvá a odvolací súd pri svojom rozhodnutí nemal o tomto oznámení doručenom sťažovateľke 28. apríla 2020 žiadnu „skutočnosť“ (pravdepodobne bolo myslené vedomosť, pozn.). Tým, že súdna exekútorica zaslala sťažovateľke upovedomenie o zastavení starej exekúcie, k zastaveniu exekúcie došlo *ex lege*, preto už nemožno prihliadať na akékoľvek jej ďalšie oznámenie o tom, že toto upovedomenie je nesprávne a nulitné. Krajský súd sa nestotožnil s názorom sťažovateľky, že v danom prípade došlo postupom odvolacieho súdu k porušeniu ustanovenia § 382 CSP, pretože sťažovateľke bolo oznámenie súdnej exekútorky o zastavení starej exekúcie zaslané, a teda nešlo o žiadnu novú skutočnosť zistenú až v priebehu konania, o ktorej by bol povinný odvolací súd sťažovateľku upovedomiť, a preto túto námietku považuje taktiež za nedôvodnú. Navrhol ústavnej sťažnosti ako neopodstatnenej nevyhovieť.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

7. Zúčastnená osoba svoje právo vyjadriť sa k prijatej ústavnej sťažnosti v lehote určenej ústavným súdom nevyužila a neurobila tak ani do prijatia tohto rozhodnutia.

III.3. Replika sťažovateľky:

8. Sťažovateľka vo svojej replike uviedla, že vyjadrenie predsedu odvolacieho súdu k ústavnej sťažnosti je rovnako ako samotné napádané uznesenie odvolacieho súdu založené na nepravdivom a nesprávnom tvrdení, že dotknutá exekučná vec bola zastavená podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z. Predseda odvolacieho súdu opomenul ustanovenia predmetného zákona definujúce výnimky, pri naplnení ktorých sa tzv. rozhodná doba predlžuje a k zastaveniu exekúcie zo zákona preto nedôjde. Argumenty predostreté sťažovateľkou nepredstavujú jej vlastné hodnotenie dôkaznej situácie, resp. polemiku s jednotlivými skutkovými závermi, ako sa to snaží zľahčovať predseda odvolacieho súdu, ale sú to objektívne skutkové a právne okolnosti, ktoré preukazujú arbitrárnosť napádaného uznesenia. Sťažovateľka upozornila, že predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení nepresne uvádza časovú postupnosť úkonov jednotlivých subjektov v tomto konaní, ktorá sa však pre právne posúdenie veci javí ako kľúčová. Celý postup jednotlivých orgánov totiž spočíval v tom, že súdna exekútorica síce 21. apríla 2020 upovedomila sťažovateľku o zastavení starej exekúcie, avšak hneď obratom 28. apríla 2020 doručila sťažovateľke oznámenie z 24. apríla 2020, aby na skôr vydané upovedomenie o zastavení starej exekúcie neprihliadala, keďže nedošlo k zastaveniu starej exekúcie podľa zákona č. 233/2019 Z. z. Keďže sama súdna exekútorica označila svoje upovedomenie o zastavení starej exekúcie z 21. apríla 2020 ako nulité, sťažovateľka nevidela dôvod proti takémuto upovedomeniu podávať opravný prostriedok. Z uvedeného je tiež zrejmé, že súdna exekútorica vrátila poverenie na vykonanie exekúcie až po uplynutí jedného roka od uvedených okolností – v apríli 2021, a teda toto poverenie nevrátila exekučnému súdu v dôsledku zastavenia exekúcie podľa zákona č. 233/2019 Z. z., ako to opäť zavádzajúco tvrdí predseda odvolacieho súdu, ale poverenie na vykonanie exekúcie vrátila z dôvodu nadobudnutia právoplatnosti uznesenia okresného súdu o zastavení exekúcie, ktoré bolo potvrdené uznesením krajského súdu č. k. 6CoE/54/2020-67 z 24. februára 2021, ktoré bolo neskôr ústavným súdom zrušené. K tvrdeniu predsedu krajského súdu, že sťažovateľka vedela o zaslanom oznámení súdnej exekútoriky, a teda nejde o novú skutočnosť a v tejto súvislosti ani o porušenie § 382 CSP zo strany odvolacieho súdu, sťažovateľka uviedla, že toto tvrdenie považuje za zmätočné, zavádzajúce a vo svojej podstate irelevantné. Ak odvolací súd bol toho názoru, že došlo k zastaveniu exekúcie *ex lege* podľa zákona č. 233/2019 Z. z., pričom išlo o aplikáciu predpisu, ktorý dovtedy pri rozhodovaní nebol použitý a bol pre rozhodnutie vo veci rozhodujúci, potom nepochybne odvolací súd mal vyzvať účastníkov konania na vyjadrenie sa k aplikácii tohto právneho predpisu, čo však neurobil, čím sťažovateľke odňal prístup k spravodlivosti.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodol o upustení od ústneho pojednávania, pretože na základe obsahu podaní dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

10. Podstata námietok sťažovateľky v súvislosti s namietaným porušením jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy a jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zo strany krajského súdu je založená na tvrdení o nerešpektovaní nálezu ústavného súdu v predmetnej veci, ktorým bol krajský súd viazaný,

o arbitrárnosti a nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia, pretože krajský súd sa nevysporiadal so zásadnou právnou argumentáciou sťažovateľky, o prekvapivosti napadnutého uznesenia porušujúcom § 382 CSP a nesprávnom právnom posúdení veci v otázke zastavenia exekúcie.

11. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť. Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k obom označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08), a preto ich namietané porušenie možno preskúmavať spoločne.

12. Článok 46 ods. 1 ústavy je vyjadrením základného práva domáhať sa súdnej ochrany. Tento článok ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnú ochranu. Zároveň sa podľa čl. 51 ods. 1 ústavy možno domáhať práv podľa čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú, pričom však v súlade s čl. 152 ods. 4 ústavy musí byť výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v súlade s ústavou, a súčasne podľa čl. 154c ods. 1 ústavy majú príslušné medzinárodné zmluvy vrátane dohovoru prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd (III. ÚS 298/2018).

13. Obsah práva na súdnu a inú právnú ochranu nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov.

14. Ústavný súd uvádza, že všeobecný súd v zásade nemôže porušiť základné právo na súdnu a inú právnú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi jeho postup v konaní. Takýmto predpisom je aj Civilný sporový poriadok.

15. Podľa § 382 CSP ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

16. V dikcii citovaného ustanovenia Civilného sporového poriadku je teda predpísaný postup odvolacieho súdu v prípade, ak sa domnieva, že nárok, ktorý je predmetom konania, treba posúdiť podľa iného ustanovenia právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie.

17. Citované ustanovenie má predísť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí. Vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je považovaný za komponent princípov právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty. Právna istota okrem iného znamená možnosť subjektov práva predvídať rozhodnutia štátneho orgánu (teda i súdu, resp. najmä súdu) v konkrétnej veci. Zmyslom citovanej právnej úpravy je predchádzanie „prekvapeniu“ účastníkov konania v prípade možného iného právneho posúdenia veci odvolacím súdom bez toho, aby im bolo umožnené vyjadriť sa k použitiu iného ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce.

18. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre definoval tzv. prekvapivé rozhodnutie, o ktoré ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných zásadne odlišných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, pričom zároveň odvolací súd účastníkovi konania neumožní vyjadriť sa k jeho iným (odlišným) právnym záverom, teda účastník konania nemá možnosť právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvého stupňa nejavili ako významné (m. m. II. ÚS 407/2016).

19. So zreteľom na výsledky konania pred súdom prvej inštancie, ktorý uznesením č. k. 10 Er 62/2009-51 z 11. septembra 2019 exekúciu s poukazom na § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017 zastavil, keď konštatoval, že sťažovateľka nepreukázala, že nie je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017, bolo legitímne očakávanie sťažovateľky, že v odvolacom konaní budú prerokovávané len tie otázky, ktoré viedli okresný súd k prijatiu predmetného právneho záveru. Uvedené platí o to viac, že nálezom č. k. II. ÚS 320/2021-34 z 9. septembra 2021 ústavný súd zrušil potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie, pričom krajskému súdu uložil identifikovať konkrétny, právnou normou predpokladaný nedostatok, a to či už vo forme existencie neprijateľnej zmluvnej podmienky, alebo konkrétneho obmedzenia, alebo neprípustnosti použitia zmenky, alebo konkrétny rozpor s dobrými mravmi, alebo rozpor so zákonom opodstatňujúci postup podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017.

20. Krajský súd však napadnuté uznesenie založil na právnom závere, že exekúcia bola zastavená *ex lege* vydaním upovedomenia o zastavení starej exekúcie z 21. apríla 2020, ktorým súdna exekútorka Mgr. Angelika Slopovská upovedomila sťažovateľku o zastavení starej exekúcie podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z., pretože uplynula rozhodná doba a z tohto dôvodu odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako nadbytočné, pre vydanie ktorého dôvody zanikli, zrušil.

21. Na tomto základe ústavný súd konštatuje, že ak krajský súd ako odvolací súd založil napadnuté uznesenie „nečakane“ na iných právnych záveroch než súd prvej inštancie bez toho, aby vyzval sťažovateľku, aby sa k možnému použitiu ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci neboli použité a na ktorých založil svoje rozhodnutie, vyjadrila, odňal sťažovateľke právo namietať správnosť (novo zaujatého) právneho názoru odvolacieho súdu a jeho rozhodnutie nemožno označiť inak ako prekvapivé, nerešpektujúce zásadu dvojinštančnosti súdneho konania.

22. Paradoxné je, že krajský súd vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti ku kľúčovej námietke sťažovateľky, že súdna exekútorka jej 28. apríla 2020 doručila oznámenie, v ktorom sťažovateľku žiadala, aby na upovedomenie o zastavení exekúcie doručené jej 21. apríla 2020 neprihliadala, keďže bolo nesprávne a na podanom upovedomení netrvá, uviedol, že z obsahu spisu tieto skutočnosti nevyplývali a odvolací súd pri svojom rozhodnutí nemal o tomto oznámení žiadnu vedomosť. Ak by krajský súd postupoval zákonným spôsobom v súlade s § 382 CSP, k takej situácii by zrejme nedošlo a o podaní súdnej exekútorky z 24. apríla 2020 by sa z vyjadrenia sťažovateľky dozvedel. Následne tiež v rámci vyjadrenia k ústavnej sťažnosti považoval krajský súd za potrebné vysporiadať sa s uvedeným podaním súdnej exekútorky a uviedol, že pokiaľ súdna exekútorka zaslala sťažovateľke upovedomenie o zastavení starej exekúcie, k zastaveniu exekúcie

došlo *ex lege*, preto už nemožno prihliadať na akékoľvek jej ďalšie oznámenie o tom, že toto upovedomenie je nesprávne a nulitné. Je evidentné, že uvedené právne posúdenie ťažiskovej námietky sťažovateľky malo byť obsahom odôvodnenia napadnutého uznesenia, nie vyjadrenia krajského súdu k ústavnej sťažnosti a samo osebe potvrdzuje neúplnosť a jednostrannosť napadnutého uznesenia.

23. Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že nie každé procesné pochybenie súdu má za následok porušenie práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý proces, avšak v uvedenej veci je kľúčové to, že námietky sťažovateľky, ktoré nemala možnosť pred odvolacím súdom uplatniť, ako aj obsah samotného oznámenia súdnej exekútorky z 24. apríla 2020, ktorý nemala možnosť v konaní pred odvolacím súdom predložiť, sú spôsobilé zásadným spôsobom spochybniť krajským súdom prijatý právny záver o zastavení starej exekúcie *ex lege* podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z. z dôvodu uplynutia rozhodnej doby a z tohto vyplývajúcej nadbytočnosti rozhodnutia súdu o vrátení veci okresnému súdu na ďalšie konanie, na ktorom založil svoje rozhodnutie.

24. Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením krajského súdu bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

25. Pokiaľ sťažovateľka namieta porušenie čl. 2 ods. 2 ústavy, ústavný súd, odvolávajúc sa na svoju doterajšiu judikatúru (IV. ÚS 119/07, IV. ÚS 383/08), uvádza, že čl. 2 ods. 2 ústavy má charakter všeobecných ústavných princípov, ktoré sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Označený článok ústavy je vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ústavný súd nepovažuje za potrebné vysloviť porušenie tohto článku ústavy vo výrokovej časti tohto nálezu (IV. ÚS 303/2010, IV. ÚS 308/2011, IV. ÚS 150/2018; podobne aj II. ÚS 541/2011, II. ÚS 382/2018, I. ÚS 52/2020).

26. Ústavný súd v súvislosti s návrhom sťažovateľky na zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci krajskému súdu dospel k záveru, že pre dosiahnutie nápravy vo veci je nevyhnutné, aby tomuto návrhu vyhovel (bod 2 výroku tohto nálezu). Krajský súd je v ďalšom konaní vo veci podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v tomto náleze.

V.

Trovy konania

27. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

28. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Sťažovateľke patrí náhrada trov konania za tri

úkony právnej služby vykonané v roku 2022 (príprava a prevzatie veci, písomné vyhotovenie ústavnej sťažnosti a replika na vyjadrenie krajského súdu) v hodnote po 193,83 eur (základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2022) vrátane troch režijných paušálov v hodnote po 11,63 eur. Trovy právneho zastúpenia, keďže advokát je aj platcom dane z pridanej hodnoty, sa v danom prípade podľa § 18 ods. 3 vyhlášky zvyšujú o 20 %. Výsledná suma, ktorú ústavný súd priznal sťažovateľke ako náhradu trov právneho zastúpenia, preto predstavuje sumu 739,66 eur (bod 3 výroku tohto nálezu).

29. Priznanú náhradu trov konania je krajský súd povinný zaplatiť právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu